

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege. A hivatalos közzétételre a Magyar Közlönyben, illetve az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

IV/282/2025.

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a Tatabányai Törvényszék 3.Pf.20.070/2024/8. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselő útján (dr. Kővári Ádám ügyvéd) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt nyújtott be, amelyben kérte a Tatabányai Törvényszék 3.Pf.20.070/2024/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének a megállapítását, és az Esztergomi Járásbíróság 11.P.20.913/2022/42. számú ítéletére kiterjedő megsemmisítését.
- [2] 1.1. A megelőző bírósági eljárásban a felperesként eljáró indítványozó pontosított keresetében kérte, hogy a bíróság kártérítés jogcímén kötelezze az alpereseket egyetemlegesen 8.000.000 forint megfizetésére. Előadta, hogy dologösszességként kívánt megvásárolni egy üzlethelyiséget és egy garázst, amely egy felszámolás alatt álló cég tulajdonában volt. Álláspontja szerint az ügyben érintett felszámolóbiztos és ügyvéd mulasztást követett el, mert hiába tett eleget az adásvételi szerződésben foglalt feltételeknek, a garáznak sem a tulajdonjogát, sem a használati jogát nem szerezte meg, sőt a garázst elidegenítették, és másnak értékesítették.
- [3] Az Esztergomi Járásbíróság mint elsőfokú bíróság a 11.P.20.913/2022/42. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.
- [4] A Tatabányai Törvényszék mint másodfokú bíróság a 3.Pf.20.070/2024/8. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [5] A másodfokú bíróság az indítványozó fellebbezésében foglalt kifogásaira tekintettel elsősorban azt vizsgálta, hogy sérült-e a tisztességes tárgyaláshoz való jog azzal, hogy az elsőfokú bíróság nem szánt kellő időt a tényállás feltárására, a tárgyalás 1,5 órás volt, amelynek során megtagadták az indítványozó bizonyítékainak

figyelembevételét. A másodfokú bíróság ebben a körben kiemelte, hogy az írásbeli perfelvétel során az indítványozónak az eredeti keresetlevél benyújtásának időpontjától (2022. szeptember 19.) lehetősége volt arra, hogy az általa relevánsnak ítélt tényeket előadja, bizonyítási indítványait előterjessze, ettől a 2023. november 22. napján megtartott perfelvételi tárgyalásig nem volt elzárva. A perfelvételi tárgyalást az elsőfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 191. §-ának megfelelően folytatta le, összegezte a jogvita szempontjából lényeges nyilatkozatokat, helytállóan tájékoztatta az indítványozót arról is, hogy a perfelvételi tárgyaláson már nem módosíthatja a korábbi kereseti kérelmeiben leírt tényállást, legfeljebb az addig előadott tényállás megerősítése céljából tehet személyes előadást. Ezt az elsőfokú bíróság jegyzőkönyvezte, majd figyelmeztette a feleket, hogy a perfelvételt le kívánja zárni. Az indítványozónak bizonyítási indítványa nem volt, a perfelvétel lezárását követően az elsőfokú bíróság az érdemi tárgyalást nyomban megkezdte.

- [6] A másodfokú bíróság nem találta jogszabálysértőnek azt sem, hogy az elsőfokú bíróság az ügyben 1,5 órás tárgyalást tartott, hiszen az azt megelőző írásbeli perfelvétel terjedelmes volt, ennek során az indítványozó elegendő lehetőséget kapott minden, az ügyre vonatkozó és általa relevánsnak talált tény előadására. A bizonyítás körében előadott egyéb kifogásokra tekintettel a törvényszék megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a felek előadásait, valamint az általuk becsatolt és indítványozott bizonyítékokat szabadon használta fel, a per eldöntéséhez szükséges mértékű bizonyítást lefolytatta, az indítványozó által felsorolt bizonyítási indítványokat helytállóan, részletesen indokolva utasította el.
- [7] A másodfokú bíróság megállapította azt is, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletét szabályszerűen kézbesítette az indítványozónak. Utalt arra, hogy ha a posta a kézbesítés során hibázott, mert az ítélet sérült állapotban jutott el az indítványozóhoz, ez nem róható az elsőfokú bíróság terhére. Mindemellett az elsőfokú bíróság tájékoztatta az indítványozót, hogy személyazonossága igazolása mellett az ítéletet személyesen átveheti a bíróság épületében.
- [8] A másodfokú bíróság az ügy érdemében kiemelte, hogy a perbeli adásvételi szerződésnek nem lehetett tárgya a garázsingatlan, azon a szerződést megkötő felek használati jogot sem alapíthattak az indítványozó javára oly módon, hogy az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzik, hiszen ezzel károsították volna a hitelezőket. Az indítványozó az adásvételi szerződést azzal a tartalommal írta alá, hogy a garázs vonatkozásában tulajdonjogot nem szerez. Sem a felszámolási eljárás során kiírt nyilvános pályázatból, sem az alperesek adásvételi szerződés megkötését megelőzően tanúsított magatartásából nem vonhatott le az indítványozó olyan téves következtetést, amely szerint az üzlethelyiségre és a garázsra, mint dologösszességre tett vételi ajánlatot. Az indítványozó oldalán ezért kár nem merülhetett fel.

- [9] 1.2. Az indítványozó álláspontja szerint az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntések sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot.
- [10] Az indítványozó álláspontja szerint az elsőfokú bíróság azért nem tett eleget az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdéséből fakadó kötelezettségeinek, mert a tényállást hiányosan, egyoldalúan állapította meg, ezen kívül több releváns bizonyítékot mellőzött, valamint elutasította az általa indítványozott, az alperesi állításokat cáfolni képes tanúk meghallgatását. Az elsőfokú bíróság súlyosan megsértette a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot azzal is, hogy a teljes peres eljárást mindössze másfél óra alatt lefolytatta. Az indítványozó további érvelése szerint az elsőfokú ítélet kézbesítésének körülményei is sértik az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését. Végül az indítványozó álláspontja szerint az ügyében született jogerős ítélet *contra constitutionem*, vagyis önkényes jogértelmezésen alapul. Ezzel összefüggésben utalt az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének sérelmére. Az indítványozó a hiánypótlási felhívás folytán kiegészített alkotmányjogi panaszában hivatkozott továbbá az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének sérelmére is.
- [11] 2. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [12] 2.1. Az Alkotmánybíróság a befogadhatóság törvényi feltételeinek vizsgálata során megállapította, hogy a határidőben érkezett indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésén alapuló törvényi feltételeinek csak részben tesz eleget.
- [13] Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítványozó az Alaptörvény VI. cikk (1) bekezdésének a sérelmét pusztán állította, azonban a panasza nem tartalmazza „az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét” [Abtv. 52. § (1b) bekezdés b) pont], illetve az „indítványban foglalt kérelem részletes indokolását” [Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pont]. Az Alkotmánybíróság jelen ügyben is hangsúlyozza: nem alkalmas az indítvány az érdemi elbírálásra, ha megjelöli ugyan az Alaptörvénynek azt a rendelkezését, amelyet sérülni vél, de nem indokolja meg – nem tartalmaz részletes érvelést arra vonatkozóan –, hogy az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével miért ellentétes a bírói döntés {3058/2021. (II. 19.) AB végzés, Indokolás [26]}.
- [14] 2.2. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja alapján alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti.
- [15] Az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján azonban a jogbiztonság elve önmagában nem Alaptörvényben biztosított jog, így a B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és

jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani {3051/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [14]; 3232/2019. (X. 11.) AB végzés, Indokolás [10]}. Jelen esetben az indítványozó a jogbiztonság elvének nem ezekre az összetevőire hivatkozott, így az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerinti eljárásban a panaszának ez az eleme nem volt érdemben vizsgálható.

- [16] 3. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [17] Az indítványozó az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét részben az eljárási szabályok megsértésével összefüggésben állította, részben pedig azért, mert álláspontja szerint az eljáró bíróságok egybehangzó döntése önkényes jogértelmezésen alapul.
- [18] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy „[a]z Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére van jogköre, a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének, és a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára azonban már nem rendelkezik hatáskörrel” {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}. „Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon [...]” {3137/2013. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [9]}.
- [19] Az indítványozó érvelésére tekintettel az Alkotmánybíróság kiemeli: szakjogi kérdésnek tekinti, hogy az eljáró bíróságok az indítványozó kártérítési igényét megalapozottan utasították-e el, és az ennek alapjául szolgáló anyagi jogi szabályokat a bíróságok helyesen értelmezték-e. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint: „[ö]nmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}.
- [20] Az Alkotmánybíróságok következetes gyakorlata szerint hangsúlyozza azt is, hogy a bizonyítékok értékelése és ezen keresztül a tényállás megállapítása, illetve annak bizonyos fokú felülvizsgálata a jogorvoslati eljárás(ok) során az eljáró bíróságok feladata. A bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének (annak, hogy

a bíróságok egy-egy tényt miként értékelték), valamint a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára nem rendelkezik felhatalmazással. A bíróság ezen értékelő tevékenysége nem lehet alkotmányossági vizsgálat tárgya {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [24], 3013/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [18]; 3221/2014. (IX. 22.) AB végzés, Indokolás [14]–[15], 3309/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [5]}.

- [21] Az Alkotmánybíróság a fentiekben hivatkozott gyakorlatának megfelelően a jelen ügyben is azt állapította meg, hogy a másodfokú bíróság az indítványozó valamennyi eljárási kifogását részletesen megvizsgálta (az elsőfokú tárgyalás tartama, a bizonyítási eljárás lefolytatása, az elsőfokú ítélet kézbesítése), és részletes indokát adta annak, hogy az indítványozó által hivatkozott eljárási szabálysértések miért nem állnak fenn. Megállapítható ezért, hogy az indítványozó alkotmányjogi panasa valójában a bírósági eljárás felülbírálatára irányul. Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint az indítványozó panasa nem alkotmányossági, hanem törvényességi kérdésekre vonatkozik, az eljáró bíróságok tényállás-megállapításának, bizonyítékértékelésének, valamint jogértelmezésének és jogalkalmazásának helytállóságát vitatja.
- [22] Mindezek alapján az indítványozó által az alkotmányjogi panaszban felvetett aggályok a támadott bírói döntés érdemi alkotmányossági vizsgálatát nem teszik lehetővé, mert az indítvány nem tartalmaz olyan érvet, amelyet alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként lehetne értékelni, vagy amely felvetné a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kételyét.
- [23] 4. A kifejtettek szerint az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az alkotmányjogi panasz nem felelt meg a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételének, továbbá az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b)* és *e)* pontjában foglalt törvényi kritériumoknak, ezért az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a)* és *h)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2025. május 13.

Haszonicsné Dr. Ádám Mária s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Czine Ágnes s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

